



Jaroslav Kramer

šéfredaktor

Vážení čtenáři, již v pátek budete mít ve svých schránkách lednové vydání měsíčníku Právní Rádce.

To vychází v přelomové době – v první den prvního kola prezidentské volby. Jde o teprve druhý pokus si v přímé volbě zvolit hlavu státu. Zajímalo nás proto, jak se prezidentská kandidátní staví ke klíčovému justičním tématům. A i když se můžeme dočkat výsledku hned v prvním kole či žádnou změnu na Hradě nezaznamenat, názorový přehled uchazečů o post prezidenta je přinejmenším inspirativní. Z nového vydání Právního rádce si rozhodně nenechte ujít ani velkou anketu mezi členy naší redakční rady na téma „Zákon, který (ne)potřebujeme...“. Přinášíme také hned dva příspěvky týkající se novinek, které se valí na bankovní sektor – kolegyně Alžběta Vejvodová a Tomáše Nýdrleho z Ministerstva financí. No a advokátka Kateřina Staňková připravila pro svou novou veřejnoprávní rubriku text o změnách ve vodoprávní praxi po velké novele stavebního zákona.

NEJČTENĚJŠÍ

Většina uchazečů o prezidentský post je pro zřízení Nejvyšší rady soudnictví

Většina uchazečů o prezidentský post je pro zřízení Nejvyšší rady soudnictví. Kandidáti jsou také spokojeni s aktuálním složením Ústavního soudu či prací nejvyššího státního zástupce Pavla Zemana. Vyplyvá to z dotazníku Hospodářských novin mezi uchazeči o Hrad.

O tom, kdo smí na jednání vlády, má nově rozhodovat premiér. Nejvyšší kontrolní úřad protestuje

Vláda projedná posílení pravomocí premiéra při jednání kabinetu. Premiér bude rozhodovat o tom, kdo se jednání může zúčastnit, a také bude vstupovat do sporů ministrů. Změny se nelíbí zejména prezidentovi NKÚ Miloslavu Kalovi.

Politici už by neměli přijímat další zákony. Je čas udělat inventuru a proškrtat je, říká Josef Baxa

Žijeme v nejlépeších časech, které kdo pamatuje, ale přesto volíme ty, kteří nám slibují změnu, říká předseda Nejvyššího správního soudu Josef Baxa. Politici by podle něj neměli dělat nové zákony, ale udělat inventuru těch stávajících a proškrtat je. Máme dobrou ústavu a politici by měli odolat pokušení ji měnit ve svůj prospěch, varuje Baxa.

Začalo platit druhá část protihazardního zákona, anonymně si od Nového roku nikdo nezapraje

Stát od počátku roku opět utáhl šrouby hazardu. Všichni hráči bez výjimky se budou muset v herně nově zaregistrovat, provozovatel bude muset ověřit jejich totožnost. Automaty také postupně zmizí z hospod a nově budou smět být pouze v hernách a kasinech a budou podléhat přísnějšímu doзору. Všechny herny bez výjimky musí od 1. ledna mít nepřetržitě v provozu monitorovací systém a uchovávat záznam, který si mohou vyžádat kontrolori.



Právní rádce

V PROSINCOVÉM VYDÁNÍ NALEZNETE:

- **TÉMA:** Nejdůležitější události 2017
- **KONFERENCE:** Osobní údaje 2018
- **DEBATA:** Rozhodčí soudy musí lépe komunikovat
- **ANALÝZA:** Spor o zastupování insolvenčních správců

NOVÉ ČÍSLO
PRÁVĚ V PRODEJI

Objednejte si
aktuální vydání
jednoduše přes
SMS

1 výtisk jen za 171 Kč
Pošlete SMS ve tvaru
RADCE JMENO PRJUMENI
ULICE C. P. OBEC PSC
na číslo 902 11

Objednací SMS jsou zpoplatněny podle
běžného tarifu mobilního operátora.
Cena SMS služby včetně doručení výtisku
je 171 Kč vč. DPH.
Službu technicky zajišťuje ATIS Praha.
InfoLinka 296 363 199 v pracovní dny
8:00–17:00, www.platimobilem.cz

Alžběta Vejvodová

redaktorka



13. ledna vstoupí v účinnost směrnice o platebních službách (PSD2), která bankám ukládá povinnost otevřít data o zákaznících třetím subjektům. Některé banky to ale včas nestihnou. ČSOB a Raiffeisenbank své API, tedy rozhraní internetového bankovníctví, na otevření teprve připravují. „Přesný termín spuštění oznámíme po vyjasnění regulatorních požadavků – metody pro přihlášení a certifikaci třetích stran,“ vysvětluje Patrik Madle z ČSOB. Svůj vlastní termín ovšem nestihla ani Evropská unie. Původně se totiž počítalo s tím, že spolu se směrnicí vstoupí v účinnost i tzv. RTS – technické standardy pro autentizaci a bezpečnou komunikaci mezi bankami a třetími stranami. Jenže ty zatím nejsou schválené. A nyní se zdá, že začnou platit nejdříve v září 2019. Banky tak musí pracovat v provizoriu a hrozí, že rozhraní jednotlivých bank se budou výrazně lišit. To zkomplikuje práci firmám, které je chtějí využít.

JUDIKATURA

⇒ **NSS a ÚS: O Hrad bude bojovat všech devět kandidátů**

O funkci prezidenta se utká všech devět uchazečů zaregistrovaných ministerstvem vnitra. Postup ministerstva, které umožnilo registraci kandidátů na prezidenta, kteří získali duplicitní podporu i těch zákonodárců, kteří již dříve navrhli jiného kandidáta, byl podle Nejvyššího správního soudu špatný. Návrh na zneplatnění jejich účasti ve volbě ovšem soud z procesních důvodů odmítl—konkrétně proto, že stěžovatelka Terezie Holovská podle něj není oprávněnou osobou k podání návrhu na zrušení registrace kandidátních listin. Postup Nejvyššího správního soudu potvrdil i Ústavní soud.

Usnesení NSS najdete [zde](#), usnesení ÚS [zde](#).

⇒ **SDEU: Uber je přepravní služba a musí mít licenci**

Uber je přepravní služba, musí proto v jednotlivých členských zemích Evropské unie žádat o licenci a povolení. Členské státy také mohou upravit podmínky pro poskytování této služby. Soudní dvůr Evropské unie uvádí, že aplikace poskytovaná společností Uber je pro řidiče i pro osoby, které se potřebují přemístit z jednoho místa na druhé, nezbytná. Uber má také rozhodující vliv na podmínky služeb poskytovaných řidiči. V důsledku toho tato zprostředkovatelská služba musí být považována za nedílnou součást komplexní služby, jejíž hlavní složkou je přepravní služba, upozornil soudní dvůr. Uber tak nelze považovat za službu informační společnosti. Rozsudek tak staví Uber na roveň běžné taxislužby.

Více informací najdete [zde](#).

⇒ **Nejvyšší správní soud zrušil část plánu na zlepšování ovzduší na Ostravsku**

Program zlepšování kvality ovzduší aglomerace Ostrava/Karviná/Frydek-Místek, který vydalo ministerstvo životního prostředí v dubnu 2016, byl nedostatečný. Rozhodl o tom v prosinci Nejvyšší správní soud a část programu zrušil. Plán ministerstva sice podle soudu zahrnoval většinu myslitelných opatření ke zlepšení kvality ovzduší na Ostravsku, avšak počítal s tím, že poklesu imisí škodlivých látek na stanovené limity do roku 2020 dojde pouze v případě, pokud budou realizována všechna. Jenže část změn měly realizovat města a obce, aniž by pro ně tato povinnost byla právně závazná. Zdroj problému je přímo v zákoně, který nevybavil ministerstvo životního prostředí pravomocí ukládat programem povinnosti samosprávám, upozornil soud.

Více informací najdete [zde](#).

Z legislativy

Vláda schválila návrh zákona o distribuci pojištění a zajištění

Nový kabinet schválil na svém prvním jednání v roce 2018 návrh zákona o distribuci pojištění a zajištění. Cílem této normy je podle ministerstva financí zvýšit srozumitelnost a srovnatelnost informací o finančních produktech a zvýšit nároky na profesionalitu osob působících v pojišťovnictví. Úroveň ochrany spotřebitelů a regulace různých způsobů prodeje pojištění by měly být podle stejné. Norma, která mimo jiné reaguje na směrnici EU o distribuci pojištění, by měla nahradit stávající zákon o pojišťovacích zprostředkovatelích a likvidátorech pojistných událostí.

Nejvyšší soud má výhrady k záměru občanského soudního řádu

Nejvyšší soud má výhrady k úpravě dovolacího řízení ve věcném záměru nového občanského soudního řádu, který v listopadu představilo ministerstvo spravedlnosti. Prý oslabí právní jistotu v zemi, oddálí konečné rozhodnutí v některých civilních sporech a významně zatíží nejvyšší instanci. Úvodní stručné vyjádření Nejvyššího soudu k věcnému záměru novinářům poskytl mluvčí soudu Petr Tomíček, další připomínky mají následovat.

Banky budou muset poskytovat finančním úřadům informace o svých klientech, rozhodli ministři

Banky a další poskytovatelé platebních služeb budou muset správcům daně poskytovat veškeré údaje získané při identifikaci a kontrole klienta podle zákona o legalizaci výnosů z trestné činnosti. Návrh daňového řádu, který tuto povinnost zavádí, schválila na svém prvním lednovém zasedání vláda. Dosud měl k těmto informacím přístup jen Finanční analytický úřad a informace podléhaly bankovnímu tajemství.

Ústavní soud zrušil část zákona o EET, třetí a čtvrtá vlna teď nebude

Ústavní soud zrušil plánovaný náběh třetí a čtvrté etapy elektronické evidence tržeb, do níž se měly zapojit třeba řemeslníci, právníci nebo účetní. S odloženou platností škrtnl i několik dalších ustanovení zákona o evidenci tržeb, týkající se například bezhotovostních plateb. Na účtenkách se také nebudou smět uvádět rodná čísla podnikatelů. Třetí a čtvrtá vlna elektronické evidence tržeb není podle nálezu sama o sobě protiústavní, ale může začít až po důkladnějším zvážení dopadů a vymezení výjimek přímo v zákoně, nikoliv jen ve vládním nařízení.

Kvůli novému kodexu se změní zvláštní řízení soudní nebo insolvenční zákon

Dovolání jako řádný opravný prostředek, zavedení advokátského procesu či konec znaleckým posudkům předložených účastníky řízení. Nejen to navrhuji autoři věcného záměru procesního kodexu, jenž má vycházet ze zásady dispoziční, projednací a z principu procesní ekonomie. S těmito ideovými východisky souhlasí i Filip Melzer, advokát a bývalý náměstek na ministerstvu spravedlnosti. Naopak navrhované změny institutu dovolání zcela odmítl Nejvyšší soud. Česká justice přináší analýzu věcného záměru.

Sociální výbor doporučil dát v rozpočtu 3 miliardy na sociální služby

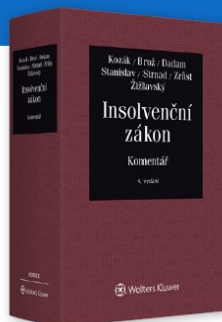
Sněmovní sociální výbor dnes doporučil, aby se v projednávaném rozpočtu na příští rok našly chybějící tři miliardy korun na sociální služby. Souhlasil také s přesunem 220 milionů korun v pokladně ministerstva práce na posílení ochrany ohrožených dětí. O přidání na sociální služby žádali poskytovatelé péče i kraje. Vláda totiž schválila navýšení platových tarifů o deset procent, podle poslanců ale v rozpočtu s prostředky na přidání nepočítala.

Senát nepodpořil žádné zmírnění protikuřáckého zákona

Senát nepodpořil žádné zmírnění protikuřáckého zákona, který letos zavedl absolutní zákaz kouření ve veřejných prostorách. O zmírnění usilovali signatáři petice. Chtěli mimo jiné obnovit kuřácké prostory v restauracích nebo nechat na provozovatelích malých barů, pivnic či hospůdek, zda v nich kouření povolí. I když změny podpořil senátní výbor pro lidská práva, horní komora se k nim dnes postavila záporně.

Více na: <http://www.wolterskluwer.cz/cz/zpravodaj-pravo-v-pohybu>

Insolvenční zákon Komentář



Kozák / Brož / Dadam
Stanislav / Strnad
Zrůst / Žižlavský

Včetně novely
č. 64/2017 Sb.

Wolters Kluwer

NÁZOR

Michal Tomášek



Pokus o recenzi

Na sklonku minulého roku vydalo pražské nakladatelství Vyšehrad objemnou knihu (632 strany) mladého, teprve jedenáctiletého historika Michala Macháčka s krátkým, leč výstižným názvem: Gustáv Husák. Ano, ten. První Slovák v čele našeho státu a bezskrupulózní technolog moci. Gustáv Husák byl vzděláním právník, a to právník vůbec ne špatný. Svě právnícké schopnosti projevil nejprve jako bratislavský advokát a posléze zejména za svého věznění a procesu. V době žalářování odmítal podepsat nezákonně vynucená vyznání a pro svoji nezlomnost si vysloužil přezdívku „železný Gustáv“.

Železnou nezlomnost prokázal poté ještě mnohokrát v souvislosti s prosazováním svých mocenských zájmů a obsazováním pozic. Jak autor připomíná, podílel se i na tvorbě zásadních ústavních dokumentů. Nejprve na Košickém vládním programu, poté na Ústavě 9. května. V obou případech chtěl posilovat slovenský vliv až k federalizaci. Klement Gottwald nebyl proti, ale spíše v dlouhodobějším horizontu. Není se proto co divit, že v letech 1968 – 1969 Gustáv Husák razantně zasáhl do přípravy federalizace Československa. Macháček popisuje, jak se Husák veřejně vyslovoval jak proti centralizovanému, tak volnému (až konfederativnímu) typu federace. Vycházel z delegování národních kompetencí federativním orgánům, odvozené suverenity federace od suverenity národní, i když tato otázka nakonec nebyla reflektována v posléze přijatém ústavním zákonu.

Husákovy názorové přemety ve věci federalizace líčí ve svých memoárech i tehdejší předseda ústavněprávního výboru Národního shromáždění Viktor Knapp, který se ve své funkci názorově střetával právě s místopředsedou vlády Husákem. Z Macháckovy knihy nevyplývá, zda lze či nelze odborně potvrdit anebo vyvrátit Husákovu autorství „čertova kopýtka“ československé federace, totiž zákazu majorizace. Byl-li skutečně jeho duchovním otcem, pak ještě *post mortem* značně zkomplikoval dělení Československa v průběhu roku 1992.

Na prahu roku osmičkových výročí je určitě vhodné, možná i aktuální, pamatovat si ambiciózního slovenského politika, jenž bezuzdnou touhou po moci přispěl k několika dějinným zvratům našeho národa, které si zanedlouho připomeneme.